

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2025 г.

Настоящата стратегия за развитието на Стопанския факултет при Югозападния университет „Неофит Рилски“ е изготвена в съответствие с нормативната рамка и приоритетите, заложиени в:

- Закон за висшето образование;
- Национална стратегия за учене през целия живот;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.;
- Закон за развитието на академичния състав в Република България;
- Стратегия „Европа 2030“;
- Националната програма за развитие „България 2030“;
- Националната квалификационна рамка;
- Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот;
- Лисабонската конвенция и Болонския процес.

В своята насоченост, тя отчита и напълно съответства на нормативната база на Югозападния Университет за образователна и научно-изследователска дейност (Стратегия за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Стратегия за интернационализация, Правилници за организация и управление на дейността, Политика по качеството и др.), както и Политиката за развитие на Югозападен университет (утвърдена със Заповед № РД09-1756/11.08.2020 г. на Министъра на образованието и науката), Плана за научно-изследователската дейност и Плана за развитие на академичния състав на Стопанския факултет, както и всички аналогични и произтичащи от тях стратегическите документи на съставляващите Факултета катедри.

Целта на настоящата стратегия е да служи като обобщаващ и насочващ стратегически документ за организацията и последващия контрол на управленско-административната, научно-изследователската и образователната дейности на Стопанския факултет. За по-голяма прецизност, представената в нея информация е детайлизирана и е представена в отделни части, които са в пряка обвързаност и представляват нейна неразделна част. В пряка обвързаност с нея са и стратегическите документи, разработени на ниво катедра и по професионални направления, в които Стопанския факултет предлага образователни услуги.

Стопанският факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград е създаден през есента на 1991 г. и е един от първите акредитирани икономически факултети в България. Преминал през редица трансформации, тридесет години по-късно Факултета е още по-успешен и модерен. Глобалната образователна среда се променя бързо и поставя коренно различни изисквания за начина на действие на Факултета. Очертават се нови предизвикателства, които се проявяват едновременно като възможности и заплахи за неговото функциониране. Свързани са с:

- Глобализация на образованието и пазара на труда.

- Увеличаване на конкуренцията във висшето образование.
- Увеличаване на необходимостта от перманентно актуализиране на знанията и компетентностите.
- Индивидуализация на образователните услуги и предлагане на образователни продукти, базирани на оценката на компетенциите на определен специалист.
- Пренасочване на образованието онлайн.
- Нараснала роля на социалните мрежи и значението на работата в мрежа.
- Дигитализация на икономиката, социална и публичната сфера.
- Промяна в ценностните оценки на поколенията.

I. ВИЗИЯ, МИСИЯ И ГЛАВНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Настоящият образователен модел в Стопанския факултет ще може да отговори на тези предизвикателства само ако бъде модернизирани. В тази посока трябва да се търсят и прилагат нови методи на преподаване, да се преосмисли „пътят на обучаемия“ – от привличането му към Факултета и приемането му, до взаимодействието с випускниците и представителите на бизнеса и завършването му като алумни. Както и да се създадат условия за привличане на чуждестранни студенти и за дигитализиране и индивидуализиране на образователния продукт, при отчитане на тенденциите на международния пазар на труда и международните стандарти.

С оглед на това, **визията** на Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ е следвайки установените традиции да бъде образователно средище на европейско равнище, което се опира на регионалните си корени, ползва се с водещо влияние на национално равнище и е уважаван в международен план заради постиженията на академичния състав и професионалното развитие на своите випускници.

Мисията на Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ е да провежда образователна и научно-изследователска дейност за нуждите на икономиката, бизнеса и държавата, като привлича, обучава и развива висококачествени студенти и академичен състав. Чрез качеството на подготвяните в него кадри и извършваните научни изследвания, Стопанския факултет заявява своя етичен ангажимент за осигуряване на българското общество и обществата на останалите страни членки на Европейския съюз на:

- човешки ресурси в професионалните направления икономика, администрация и управление и туризъм, които притежават нови знания, умения и компетенции и са готови да развиват нови такива посредством самоусъвършенстване, надграждане и учене през целия живот в една икономика, основаваща се на знанието;
- анализи, управленски решения и иновации, които да отговарят на актуалните проблеми и потребности на публичните и бизнес организациите и по този начин да способстват за превръщане на икономиката на Югозападния регион на България, икономиката на страната и икономиката на ЕС като цяло в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика с високи равнища на заетост, производителност и социално сближаване^[1], следваща принципните постановки на стратегическата рамка, въведена от документа Устойчива Европа до 2030 г.^[2]

Главната стратегическа цел на Стопанският факултет към ЮЗУ „Неофит Рилски“ за периода 2020 -2025 г. е да се утвърди като водещ и конкурентоспособен факултет в Югозападния регион на Република България при въвеждане на съвременни, гъвкави и ефективни форми и методи на обучение и изграждане на ефективна връзка образование-наука-бизнес[3].

II. ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ (ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ) ПО ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Основни стратегически подцели:

Основна стратегическа подцел № 1: Цялостно осигуряване на качеството на образованието в Стопанския факултет в съответствие с действащата Система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието и добрите практики.

Основна стратегическа подцел № 2: Подбор и обучение на студентите в най-добрите практики на Стопанския факултет и иновативна образователна среда.

Основна стратегическа подцел № 3: Насърчаване на традициите и практиките за пренасяне и използване на резултатите от научно-изследователската дейност в обучението на студентите и докторантите.

Основна стратегическа подцел № 4: Увеличаване на партньорствата с бизнеса с цел подобряване на практическото обучение и обвързването му с постиженията на науката и потребностите на практиката.

Основна стратегическа подцел № 5: Организиране на съвместни бакалавърски, магистърски и докторски програми на английски език и издаване въз основа на успешно проведеното обучение по тях на съвместни дипломи с факултети и университети от Европейския съюз, Югоизточна Европа (за страните извън ЕС, вкл. Република Турция), Северна Америка, Русия, Азия.

Основна стратегическа подцел № 6: Осъществяване на съвместни образователни проекти с университети от Европейския съюз, Югоизточна Европа (за страните извън ЕС, вкл. Република Турция), Северна Америка, Русия, Азия.

Основна стратегическа подцел № 7: Поддържане на постоянни нива на мобилността на студенти, докторанти, академичен и административен персонал по европейските програми (Програма „Еразъм“ и др.) и сключените двустранни споразумения между Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и сродни факултети на чуждестранни университети.

Основна стратегическа подцел № 8: Разширяване обхвата на дигитализираното учебно съдържание и подобряване на образователните услуги, предоставяни в он-лайн среда, така че да се повиши качеството на дистанционното интерактивно взаимодействие между преподавателите и студентите в процеса на обучение.

Основна стратегическа подцел № 9: Акредитиране и стартиране на дистанционно обучение по магистърски програми, по които се осъществява обучение в професионално направление 3.8. Икономика, 3.7. Туризм и 3.9. Администрация и управление.

Основна стратегическа подцел № 10: Поддържане на постоянен активен диалог с бизнеса, държавата и европейските институции с цел следене и отразяване на изискванията им към качеството на предлаганото от Стопанския факултет обучение и образование.

Основна стратегическа подцел № 11: Поддържане на постоянна обратна връзка с алумните на Стопанския факултет, с цел проследяване на тяхното кариерно развитие и предявените към тях изисквания от страна на работодателите.

Основна стратегическа подцел № 12: Поддържане на постоянна връзка с бизнеса, с цел партниране и постигане на ефективно партньорство по веригата образование-наука-бизнес.

Действия (План за действие):

Действие 1 (за изпълнение на подцел: 1 и 2): Редовно периодично актуализиране на използваните учебни планове и програми, както и посочените в тях информационни източници в зависимост от последните научни достижения и изискванията на потребителите на кадри от Стопанския факултет.

Действие 2 (за изпълнение на подцел: 1, 2 и 3): Отразяване в изготвяните учебни програми на резултатите от провежданите научни изследвания от академичния състав на Стопанския факултет.

Действие 3 (за изпълнение на подцел: 2, 3 и 4): Сключване на договори с предприятия от различни сектори на икономиката и включването им в обучението на студенти като лектори, ментори и др.

Действие 4 (за изпълнение на подцел: 4): Разширяване обхвата на партньорствата и споразуменията за съвместна образователна дейност с водещи факултети и университети от Европа, Северна Америка, Русия, Азия.

Действие 5 (за изпълнение на подцел: 3 и 5): Сключване на нови двустранни споразумения по Програма „Еразъм“ с европейски факултети и университети.

Действие 6 (за изпълнение на подцел: 5, 6 и 7): Повишаване броя на реализираните студентски и докторантски мобилности по Програма „Еразъм“ и съгласно сключените двустранни споразумения между Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и сродни факултети на чуждестранни университети.

Действие 7 (за изпълнение на подцел: 4 и 5): Засилване участието на докторантите и студентите в научно-изследователски и образователни проекти с оглед придобиването на непосредствен опит и възможност за селектиране и допълнително развитие на студентите и докторантите с отлични знания и умения.

Действие 8 (за изпълнение на подцел: 5 и 10): Засилване участието на докторантите и студентите в студентски конференции и международни научни форуми.

Действие 9 (за изпълнение на подцел: 8 и 9): Разширяване използването на системата за електронно обучение „Blackboard” за нуждите на образователните процеси в Стопанския факултет.

Действие 10 (за изпълнение на подцел: 8 и 9): Продължаващо обучение на преподавателите и административния персонал на Стопанския факултет за използване на системата за електронно обучение „Blackboard”.

Действие 11 (за изпълнение на подцел: 9): Разработване на документацията и получаване на акредитация за дистанционно обучение по магистърски програми от направленията, по които се осъществява обучение в Стопанския факултет.

Действие 12 (за изпълнение на подцел: 10): Съгласуване на структурата и съдържанието на учебните планове и програми с държавната администрация и браншовите организации, потребители на кадри в съответните професионални направления.

Действие 13 (за изпълнение на подцел: 10 и 11): Организирането на съвместни информационни форуми (практически конференции, трудови борси, дни на кариерата и др.) с държавната администрация и браншовите организации, потребители на кадри в съответните професионални направления.

Действие 14 (за изпълнение на подцел: 10 и 11): Създаване на стратегически алианси за съвместна работа и съгласувани действия по осигуряване с добре подготвени, квалифицирани човешки ресурси на ключови сектори от икономиката на Югозападния регион на страната като цяло.

Действие 15 (за изпълнение на подцел: 10 и 11): Поддържането на база данни за завършилите Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски” и тяхната професионална реализация.

Действие 16 (за изпълнение на подцел: 10 и 11): Организирането на ежегодни срещи на възпитаниците на Стопанския факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски” и тяхната професионална реализация.

III. ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ (ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ) ПО НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Основни стратегически подцели:

Основна стратегическа подцел № 1: Цялостно осигуряване и подобряване качеството на извършваната научно-изследователска дейност на членовете на академичния състав на Стопанския факултет.

Основна стратегическа подцел № 2: Поддържане на високи нива на публикационната активност на академичния състав, докторантите и студентите във Стопанския факултет в престижни чуждестранни и национални реферирани издания и най-вече в издания, индексирани в световни бази данни и със значим импакт фактор.

Основна стратегическа подцел № 3: Провеждане на студентски и докторантски научни форуми с цел популяризиране на научно-изследователската дейност и интереси на обучаващите се във факултета и възможност за актуализиране на техните научни търсения и използван научен инструментариум в контекста на тяхна изследователска общност в национален мащаб.

Основна стратегическа подцел № 4: Поддържане на високи нива на преподавателската мобилност по Европейски програми (Програма „Еразъм“ и др.) и сключените двустранни споразумения между Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и сродни факултети на чуждестранни университети.

Основна стратегическа подцел № 5: Разширяване индексацията на съществуващите списания „Икономика и управление“, „Предприемачество“ и „Икономика и право“, издания на Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в международни реферирани списания със значим импакт фактор.

Основна стратегическа подцел № 6: Осъществяване на съвместни научни изследвания и научно-изследователски проекти с водещи университети от Европейския съюз, Югоизточна Европа (за страните извън ЕС, вкл. Република Турция), Северна Америка, Русия, Азия.

Основна стратегическа подцел № 7: Засилване участието на академичния състав, докторантите и студентите на Стопанския факултет в международни научни форуми (международни научни конференции, международни научни симпозиуми, работни срещи и др.) с доклади на чужд език, едновременно с насърчаване популяризирането на резултатите от осъществяваните научно-изследователски и образователни проекти с участие на Стопанския факултет.

Действия (План за действие):

Действие 1 (за изпълнение на подцел: 1 и 2): Създаване на научни екипи за извършване на съвместни научни изследвания и реализиране на научно-изследователски проекти с оглед повишаване на публикационната активност в

престижни чуждестранни и национални реферирани издания и най-вече в издания със значим импакт фактор.

Действие 2 (за изпълнение на подцел: 1 и 2): Разработване и поддържане на обща информационна среда в облачно пространство в компютърната мрежа на Стопанския факултет, съдържаща информационни ресурси, достъпни за всеки един от членовете на академичния състав за: сключени двустранни споразумения, обяви за проекти, обяви за международни конференции, възможности за публикуване в чуждестранни научни списания, публикационна активност, тематична насоченост на изследователските интереси, цитируемост на публикациите на академическия състав и пр.

Действие 3 (за изпълнение на подцел: 3): Поддържане на висок брой на реализираните специализации и обучения на академичния състав по наличните европейски програми и проекти, сключените двустранни споразумения между Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и сродни факултети на водещи и значими чуждестранни университети.

Действие 4 (за изпълнение на подцел: 3): Сключване на нови двустранни споразумения по Програма „Еразъм“ с европейски факултети и университети.

Действие 5 (за изпълнение на подцел: 3 и 5): Сключване на нови двустранни споразумения за съвместна научно-изследователска дейност с факултети и университети от Европейския съюз, Югоизточна Европа (за страните извън ЕС, вкл. Република Турция), Северна Америка, Русия, Азия.

Действие 6 (за изпълнение на подцел: 4): Поддържане на висока публикационна активност на сп. „Икономика и управление“, сп. „Предприемачество“ и сп. „Икономика и право“, издавани от Стопанския факултет.

Действие 7 (за изпълнение на подцел: 4): Периодично актуализиране на редакционната колегия на сп. „Икономика и управление“, сп. „Предприемачество“ и сп. „Икономика и право“ с оглед на участието на водещи и изявени български и чуждестранни учени и реалното им привличане в процеса на рецензиране (рефериране) на получаваните предложения за публикации.

Действие 8 (за изпълнение на подцел: 4): Регистриране на сп. „Икономика и управление“, сп. „Предприемачество“ и сп. „Икономика и право“ в международните информационни системи за реферирани списания, разполагащи с уеб-базирана платформа за електронно подаване на предложения за публикации и тяхното рецензиране.

Действие 9 (за изпълнение на подцел: 5): Сключване на споразумения за съвместни научни изследвания и научно-изследователски проекти с водещи университети от Европейския съюз, Югоизточна Европа (за страните извън ЕС, вкл. Република Турция), САЩ, Русия и Далечния Изток.

Действие 10 (за изпълнение на подцел: 5): Формиране на консорциуми за научно-изследователски проекти с водещи университети от Европейския съюз, САЩ, Русия и Далечния Изток.

Действие 11 (за изпълнение на подцел: 6): Участие на Стопанския факултет в организирането на международни и национални научни форуми с чуждестранни университети в страната и чужбина.

Действие 12 (за изпълнение на подцел: 6): Организиране, при наличието на необходимите финансови ресурси, на обучителни курсове в продължаващо обучение за поддържане квалификацията на членовете на академичния състав и докторантите от Стопанския факултет.

IV. ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ (ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ) ПО ЦЯЛОСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТА И АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ:

Основни стратегически подцели:

Основна стратегическа подцел № 1: Перманентно подобряване на материалната база на Стопанския факултет по отношение: на екстериора и интериора на използвания сграден фонд; на използваната техника (компютърна и мултимедийна техника, компютърни мрежи, кабинети за чуждоезиково обучение и др.); на достъпността на сградния фонд, включително и за лица в неравностойно положение.

Основна стратегическа подцел № 2: Засилване участието на Стопанския факултет в органите на управление на Университета посредством представителите си в академичния съвет и създадените постоянни и временни комисии в Университета.

Основна стратегическа подцел № 3: Поддържане на постоянно високо качество на административното обслужване на студентите и неговото подобряване при необходимост в съответствие с университетската система за управление на качеството.

Действия (План за действие):

Действие 1 (за изпълнение на подцел: 1): Изготвяне на предложения до ректорското ръководство за неотложни и малки по обем и финансови средства подобрения на екстериора и интериора на сградния фонд на Стопанския факултет.

Действие 2 (за изпълнение на подцел: 1): Участие на академичния състав по възможност в проекти с външно финансиране, в които са предвидени разходи за

подобряване на екстериора и интериора и най-вече достъпността на сградния фонд на Стопанския факултет за лица в неравностойно положение.

Действие 3 (за изпълнение на подцел: 1): Участие на академичния състав по възможност в проекти с външно финансиране, в които са предвидени разходи за работните кабинети и техниката, използвана от докторантите и младите учени във Факултета.

Действие 4 (за изпълнение на подцел: 1): Участие на академичния състав в проекти по Наредба 3, в които да са предвидени разходи за закупуване на техника, която след приключване на съответните проекти да се използва за нуждите на Стопанския факултет.

Действие 5 (за изпълнение на подцел: 2): Ежемесечно отчитане на представителите на Стопанския факултет в академичния съвет и постоянните и временни комисии на Университета за извършената от тях работата, касаеща интересите на факултета.

Действие 6 (за изпълнение на подцел: 3): Улесняване на административното обслужване на студентите посредством използване възможностите на факултетската уеб страница и интернет сървър.

Действие 6 (за изпълнение на подцел: 3): Организиране, при наличието на необходимите финансови ресурси, на обучителни курсове в продължаващо обучение за поддържане квалификацията на администрацията на Стопанския факултет.